

GRIPIDOOAJA KOKKUVÕTE 2019/2020

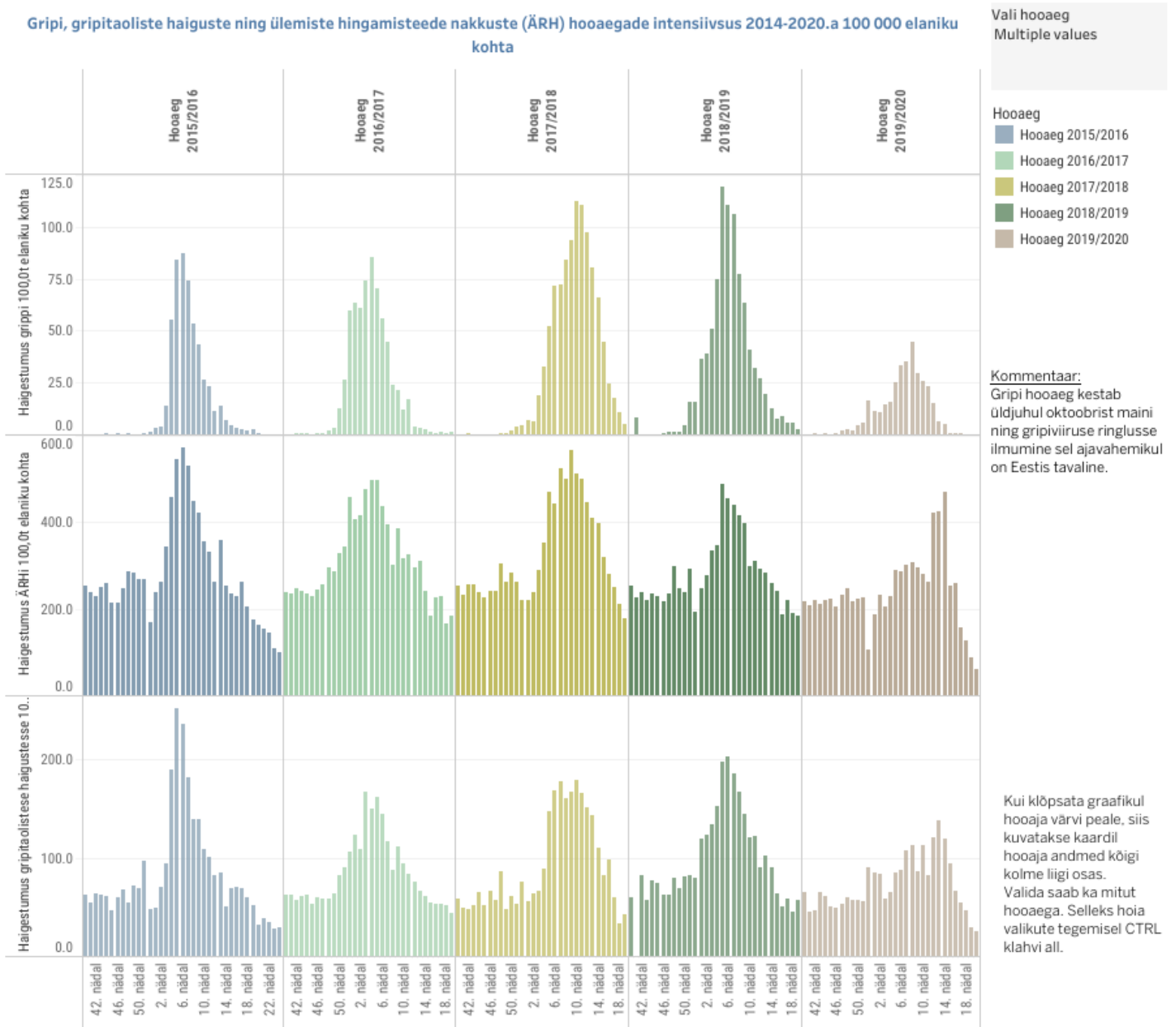
Eestis kestab gripihooaeg üldjuhul oktoobrist kuni maini.

Hooaeg 2019/2020 osutus üheks leebemaks viimase 5 aasta jooksul. Haigestumuse intensiivsus püsis väga madalal tasemel.

2018/2019 gripihooajal haigestus grippi (arvesse võetud ainult laboratoorselt kinnitatud juhud või epidemioloogilise seose alusel pandud diagnoosid) 11 917 inimest.

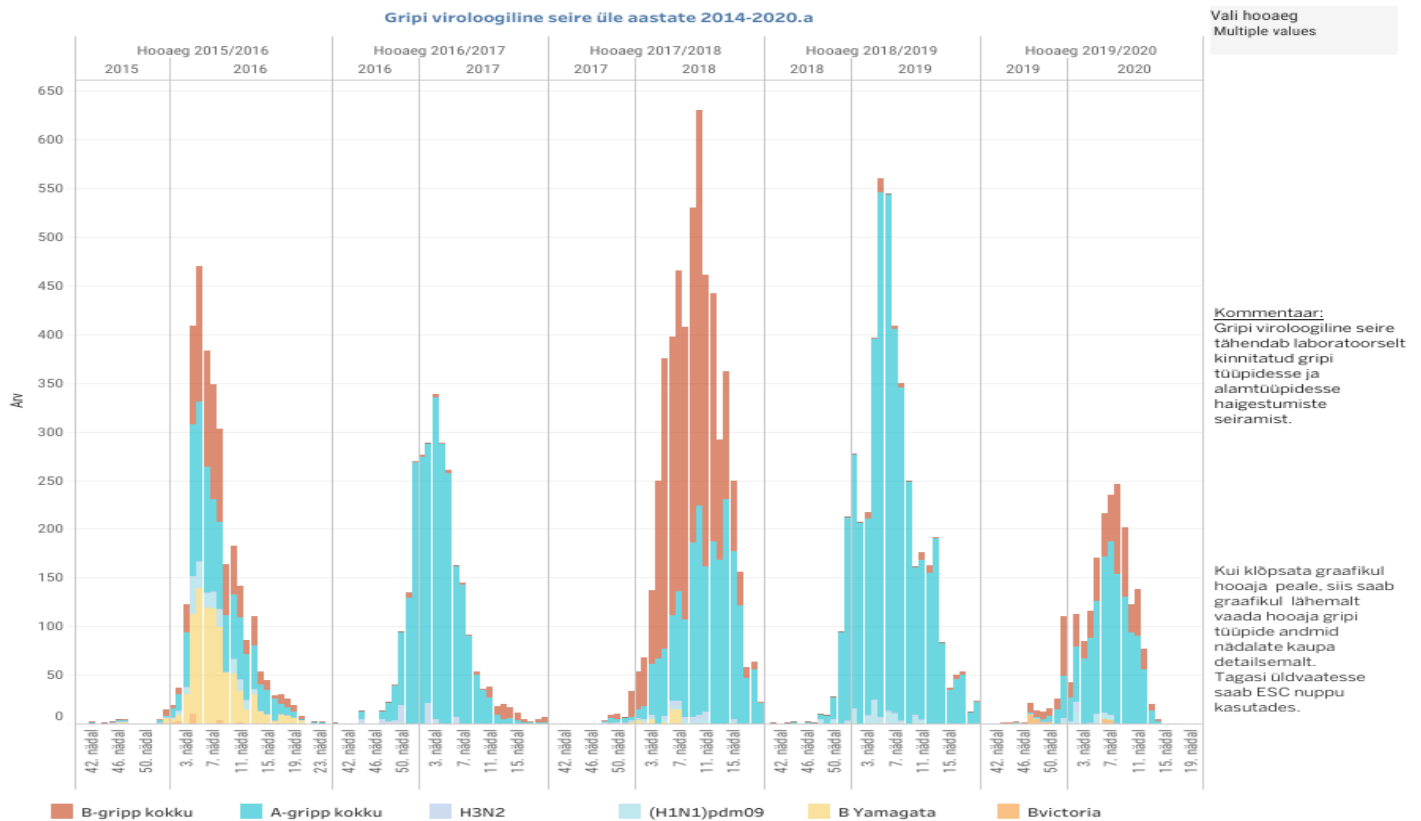
Eelmisel hooajal haigestus 4621 inimest. Eelmise hooaja sama perioodiga võrreldes vähenes haigestunute arv keskmiselt 61,2% võrra. Terviseameti andmeil hospitaliseeriti raske gripi või gripiga seotud pneumoonia tõttu 581 inimest (2018/2019 hooajal 1662). Intensiivravi vajas 21 inimest (130 inimest 2018/2019 hooajal). Gripist tingitud tüsistuste tõttu suri 12 haigestunut. (57 inimest 2018/2019 hooajal). Võrreldes eelmise hooajaga vähenes haiglaravi vajanud patsientide arv 65,3%, intensiivravi vajanute arv 83,8% ning surnute arv vähenes 78,9% võrra. (Joonis 1)

Joonis 1 Gripi, ülemiste hingamisteede ja gripitaoliste nakkuste esinemine 100 000in kohta (hooagadel 2014/2015-2019/2020)

Laboratoorselt kinnitati üle Eesti 1341 gripiviiruse juhtumit, neist 884 osutusid A- ja 457 B-gripiviirusteks. Täpsemalt määratleti 61 A-gripiviirust, nendest 40 olid A gripiviiruse alamtüübid A(H1N1)pdm ja 21 (H3). Joonis 2

Joonis 2 gripiviroloogiline seire hooagadel 2015/2016- 2019/2020)

Põhjused, miks haigestumuse intensiivsus oli madal:

1. Sel hooajal domineeris A-gripiviirus A(H1N1)pdm09, mis on ringluses alatest 2009.a, oli ka eelmisel (2018/2019) hooajal domineerivaks viiruseks. Seetõttu peaks elanikkonna seas olema säilinud selle tüve vastu teatud immuunsust, suure tõenäosusega kulges haigus ka paljudel juhtudel kergelt.
2. Terviseameti andmetel vaktsineeriti hooajal 2019/2020 kokku 134109 inimest, mis moodustab Eesti elanikkonnast 10,1 % (eelmisel hooajal 2018/2019 - 7,02 %) sh vanemaealiste seas 15,1% (hooajal 2018/2019 10,2%). 2019. aastal võimaldati esimest korda tasuta gripivastast vaktsineerimist hooldekodudes. Vaktsineerimisega hõlmatus hooldekodudes moodustas keskmiselt 67,4%.
3. Viroloogide hinnangul Eestis, Soomes, Rootsis ja Lätis oli grippi haigestumise intensiivsus madal ka niiske ja sooja talve tõttu. Gripiviirus eelistab külma ja kuiva talve.

Kõige olulisemaks põhjuseks võib pidada 12.03.20 välja kuulutatud eriolukorda, mil kõik haigused nii gripp kui ka ägedad respiratoorsed haigused hüppeliselt vähenesid. Suurt rolli mängis sotsiaalne distantseerumine ning inimeste teadlikkuse kasv - haigena püsiti kodus, välditi massüritusi, hakati (rohkem) järgima hügieenireegleid. Samas ei olnud kahjuks võimalik määrata, millise patogeeni või haigestumine olla seotud, laboratoorsete uuringute arv langes märkimisväärselt, sest perearstid ei kutsunud sümptomitega patsiente vastuvõtule ning konsulteerisid patsiente pigem telefonitsi.

Vaktsineerimine

Võrreldes eelmise hooajaga toimus märkimisväärne progress elanikkonna vaktsineerimisega hõlmatuses. Vaktsineerimisega hõlmatus kogu elanikkonna seas kasvas 44,9 % võrra. Kõige rohkem võrreldes eelmise hooajaga kasvas vaktsineerimisega hõlmatus 0-4 aastaste laste seas 55,2 % ja vanemaealiste seas 50,8% võrra. Tööealiste inimeste ja 5-14 aastaste laste seas oli juurdekasv vastavalt 42,1 ja 41,2%.

Vanuselisel jaotusid vaktsineeritud järgmiselt:

- 0-4 a - 5298 inimest, mis moodustab 7,5% (hooajal 2018/2019 -4,9%)
- 5-14 a - 8720 inimest, mis moodustab 5,9% (hooajal 2018/2019 -4,3%)
- 15-64 a - 80555 inimest, mis moodustab 9,5% (hooajal 2018/2019 -6,7%)
- 65+ a - 239536 inimest, mis moodustab 15,1% (hooajal 2018/2019 – 10,2%)

Vaktsineerimine hooldekodudes

2019. aasta sügisel võimaldati esimest korda tasuta gripivastast vaktsineerimist hooldekodudes. Vaktsineerimist viisid läbi perearstid 2019. aasta septembrist kuni oktoobri lõpuni. Kogu kulu vaktsineerimise eest kattis perearstidele Eesti Haigekassa.

Vaktsineerimise alustamisel elas Eestis üld- ja erihooldekodudes 10 963 inimest. Kokku vaktsineeriti 7391 inimest. Vaktsineerimisega hõlmatus hooldekodudes moodustas keskmiselt 67,4%.

Hooldekodudes vaktsineeritute arv moodustas 5% kogu Eesti elanikkonna vaktsineeritute arvust, vanusrühmas 65 ja vanem moodustas vaktsineeritute arv 13,6%.

Kõige rohkem oli vaktsineeritud 80-aastaste inimeste seas ja vanusrühmas 50-64.a vastavalt 44,6% ja 14,7%. Kõige väiksem vaktsineeritute protsent oli vanusrühmades 65-69 ja 70-74 mõlemal juhul - 9%.

Vaktsineerimine apteekides

Apteekides vaktsineeritute arv moodustas 10,4% kõikidest gripi vastu vaktsineeritud inimestest. Vanusrühmas 65 ja vanem apteekides vaktsineeritute arv moodustas 10% kõikidest selles vanusrühmas vaktsineeritutest.

Kõige rohkem oli vaktsineeritud 5-14-aastaste laste seas (13, 2) ja vanusrühmas 50-64.a 11%.

Kõige väiksem vaktsineeritute protsent oli vanusrühmades 0-4 (6%).

Vanuselisel jaotusid apteekides vaktsineeritud järgmiselt:

- 0-4 a 362 inimest, mis moodustab 6,8%
- 5-14 a 1152 inimest, mis moodustab 13,2%
- 15- 64 a 5058 inimest, mis moodustab 10,6%
- 65+ a 3969 inimest, mis moodustab 10%